

IV CEL NAIV

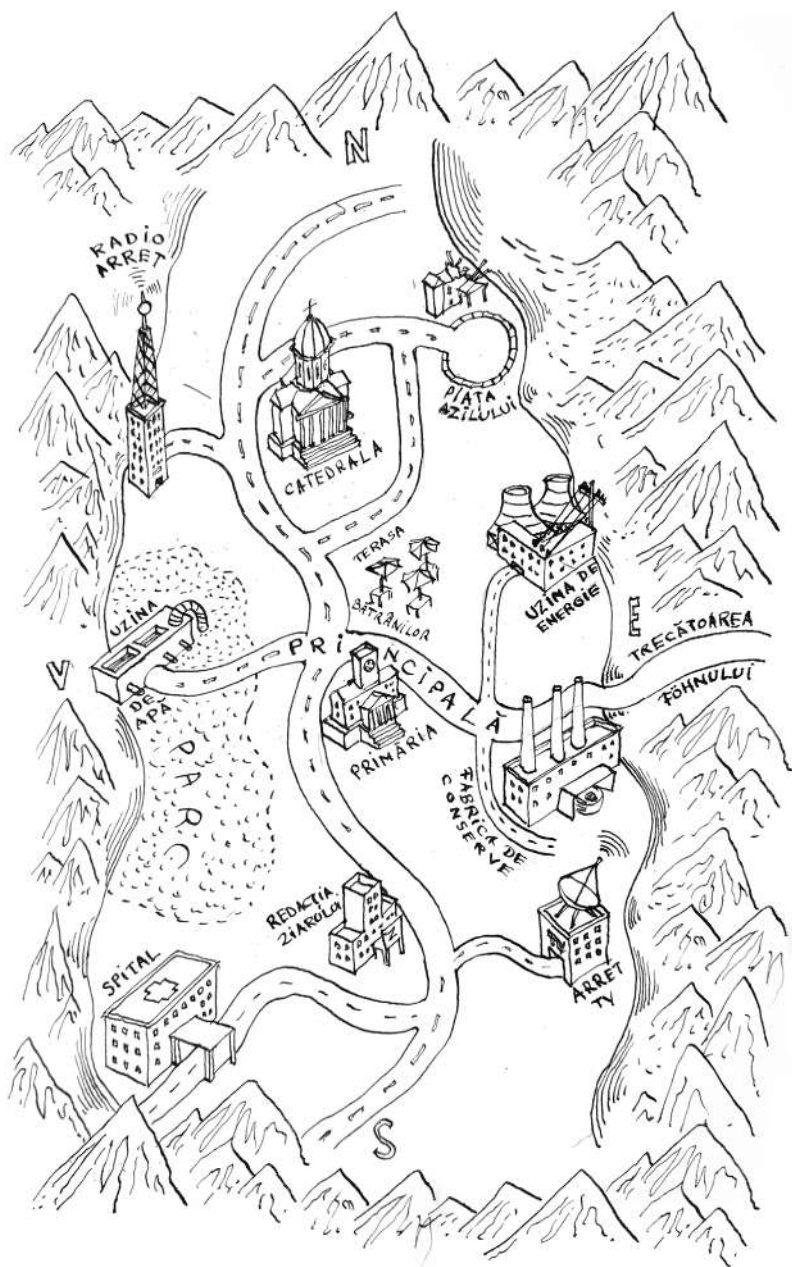
EU TE-AM FĂCUT, EU TE OMOR

un roman de război naiv

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Cuprins

1. Brandy	7
2 (doi). Mauna K	52
III. Elbrus	76
Patr... Irma	90
5, futu-i. Andrew	115
Şase, Denali	146
Nr. şpt. Yolanda	155
Of. Wilma	171
9, actul 1. Zulia	181
Mă rog, 10. Makalu	191
Unşpe, ştii ce zic? Gilbert	218
Şase şase. Xavier	235
Treisprezece. Tyreeşivinson.	243
Paişpe, gen. Orinoco.	255
15. Brandy	262
<i>Sixteen</i> , by Katrina.	273
(Şaptesprezece). Hugo	294
10010. Boris.	301
Nouăsprezece, marş! Ben Nevis	305
20. Brandy	313
Douăşunu, coa'. Amur	334
<i>Mulţumiri</i>	339

1. Brandy

Trei sute șaizeci și opt de zile. Cu atâta am îmbătrânit toți în războiul ăsta și nici măcar n-am murit cu vreo fărâmə mai înțelepți decât eram în ziua aia de 12 iulie.

Dar să încep cu începutul, s-o iau metodic. Nu mi-a plăcut niciodată să m-apuc să prepar un cocktail fără să-mi pregătesc toate ingredientele dinainte și să mă asigur că am tot ce-mi trebuie.

Așadar. 12 iulie.

O dată care avea toate șansele să rămână în istorie ca ziua cu cea mai mare diferență între temperatura înregistrată la soare și cea măsurată la umbră. Nouăsprezece liniuțe subțiri au despărțit cele treizeci și unu de grade măsurate la soare, în centrul orașelului Arret – chiar la fântâna arteziană –, la orele prânzului, de cele douăsprezece grade indicate de aceleași termometre la umbră, sub teiul din curtea bisericii – tot în centrul Arretului, tot la prânz.

Știrile de la ora 17 ale ArreTV-ului au făcut risipă de termeni meteorologici. S-a vorbit despre precesie și ciclul Milanković, despre oscilația sudică și advecție, despre curenți descendenți și ascendenți. Au fost prezentate actinograme peste actinograme, însă nu s-a găsit o explicație mulțumitoare pentru majoritatea nedumerită a telespectatorilor. A fost, de fapt, cald, sau răcoare? O primăvară târzie, sau o vară capricioasă? Un fenomen meteorologic, sau unul paranormal?

Nimeni nu știa să spună. Subiectul a fost reluat pe larg la știrile de la ora 19. Cei mai de seamă meteorologi, analiști economici, financiari, oameni politici, specialiști în fizică și astronomie, nutriționiști, oameni de fotbal, ba chiar și o balerină prinsă întâmplător de mersul evenimentelor în studiourile ArreTV – cu toții și-au exprimat părerea. Iar când gazda talk-show-ului „Lumina de la miezul nopții“ a lansat ipoteza unui fenomen invers încălzirii globale, un soi de răcire globală, unul dintre invitați a aruncat definitiv discuția în derizoriu, caracterizând acest șpagat termic ca fiind nici mai mult, nici mai puțin decât o crăcire globală. A fost nevoie de un calup zdravăn de publicitate ca cei din studio să redevină cât de cât serioși, dar faza s-a propagat, oricum, online.

Cu toate acestea, ziua de 12 iulie avea să rămână în istorie pentru o știre care, în contextul ăsta, s-a rătăcit în scurta trenă a „celorlalte știri“. Cine ar fi crezut atunci că informația asta mărunță avea să împartă în două tabere locuitorii Arretului, ba, mai mult, urma să declanșeze un război în toată regula, care avea să dureze ceva mai mult de un an? Cine să fi bănuțit că în urma acestui război vom muri cu toții?

Eu sigur nu. La ora știrilor, beam un whisky cu gheață și mă gândeam la cubul din pahar. Mă număr printre cei care nu concep whiskyul fără un cub de gheață. Răcoarea pe care o aduce, jocul neîncetat prin lichidul arămiu, clinchetul din clipa în care atinge pereții de sticlă, contopirea continuă între lichid și solidul care se transformă și el în lichid, de parcă ar fi convins de acesta să treacă la o stare superioară a existenței sale – fără ele, whiskyul n-ar fi la fel. Însă mă simt înșelat: păcătoasa asta de gheață ia din tăria băuturii. Cu o totală lipsă de respect față de anii pe care nobilul nectar îi petrece în liniște și întuneric, în butoaie de stejar, împrumutând puțin din tăcuta moștenire a lemnului, gheața se

preface și ea, hop-țop, în licoare arămie, ca un alergător de maraton care după câteva sute de metri găsește o scurtătură către finiș.

Și nici să n-aud de *whisky stones* sau alte porcării din astea.

De fiecare dată când termin whiskyul diluat îmi spun, cu un plescăit nemulțumit, că e ultima oară când mai pun gheață.

De fiecare dată când îmi torn whisky în pahar, cu un gest mecanic, reflex, ca atunci când îți sufleci mânecile înainte să speli vasele, pun și un cub de gheață.

În seara aceea, la fel ca în toate celelalte, mi-am turnat multe pahare. Da, îmi place să beau. Dar drama vieții mele nu e că iubesc băutura sau că sunt alcoolic, cum le face plăcere oamenilor să mă eticheteze. Adevărata mea dramă e că nu sunt nici, nici.

Nici prea masculin, fiindcă am trăsături rotunjite, senzuale, nici prea feminin, pentru că am o chelie respectabilă și corpul plin de păr.

Nu-s nici prea gras, nici prea slab.

Nici tânăr nu mă pot numi, pentru că deja am patruzeci și patru de ani și a început să-mi încărunțească părul, nici bătrân nu sunt, fiindcă am doar patruzeci și patru de ani și n-am prea multe riduri.

Nici simpatic, nici antipatic.

Nici scund, nici înalt.

Nici pedant, nici delăsător.

Nici fricos, nici curajos.

Drama vieții mele e că sunt nimic. Trist, dar ce e și mai trist e că oamenii cred că sunt și, și.

Cei care beau cu mine mă găsesc un tovarăș perfect de pahar. Cei care nu beau mă privesc cu o milă caldă. Cei care au copii mă oferă, compătimitor, ca antimodel micuților.

Cei care nu sunt părinți mă privesc ca pe un copil și sunt gata să mă ia sub aripa lor protectoare. Erudiților le plac pentru că-i pot înțelege. Oamenii simpli mă plac pentru că vorbesc pe limba lor. Mamele mă agreează fiindcă mă văd complet inofensiv. Pensionarii mă preferă pentru că, în sfârșit, cineva îi ascultă și pe ei.

Aș putea, probabil, să fiu mascota orașelului Arret. Dar Arret n-are nevoie de mascotă, pentru că turiștii nu ajung aici nici măcar din greșeală. Aflat într-o depresiune, la 1354 de metri deasupra nivelului mării și atât de departe de ea, încât nici un pescăruș nu s-a aventurat vreodată prin zonă, înconjurat de munți din toate părțile și comunicând cu restul țării printr-un singur drum, prost asfaltat și mai întortochiat decât scenariul lui *Mulholland Drive*, micul nostru Arret este, fără îndoială, un oraș izolat. Fapt care ne-a făcut să fim dintotdeauna mândri de noi. Doar că nu prea aveam în fața cui să ne umflăm în pene, de vreme ce nici noi, arretienii, nu prea călătoream în afara orașului. Ne plăcea să depindem doar de noi înșine, cum s-ar zice.

Iar eu, în plus, depind și de alcool. E o vorbă despre dependenții de alcool: ori mor, ori se lasă. Ei bine, eu sunt o excepție. Îmi place alcoolul tare, pe care chiar să-l simt, deși, în mod ironic, mi se spune Brandy. Și dacă poți schimba aproape orice la propria persoană, chiar și numele, ei bine, de numele pe care ți-l dau alții nu poți scăpa. Porecele, meritate sau nu, te urmăresc toată viața.

Nu că asta ar mai conta, că doar am murit.

Ce chestie! Abia acum îmi dau seama că eu continui să vorbesc la timpul prezent, deși nu mai exist. E greu să te obișnuiești cu moartea, chiar și după ce ai murit.

De câte ori n-am rotit un cub de gheață prin paharul de *single malt*, privindu-l cum se topește încet și întrebându-mă ce-o să se întâmple după ce mor. Oare e un loc plin

de culori? Sau e albastru-închis, aproape negru? Suntem, pur și simplu, gata cu toate, sau e ca o invizibilă plutire printre oameni și prin ziduri? Oare cum o fi să poți vedea o sticlă de whisky, dar să n-o poți atinge?

Mi-am imaginat moartea în fel și chip. Și acum aflu că după moarte urmează viață. Ce întorsătură uimitoare! Dar uite că eu nu mai pot fi uimit, nu mai *simt* uimirea. Celulele creierului meu sunt prea ocupate să se autodezintegreze, enzimele le rup membranele, revărsându-se din matcă, așa că nu mai sunt capabile să proceseze informația și să trimită impulsuri nervoase care să îmi ridice o sprânceană sau să îmi facă ochii mari. Cu toate astea, știu că e uimitor ce se întâmplă. Sunt incapabil să interacționez cu orice noțiune, cu orice realitate, dar le percep pe toate. E prima oară când particip la viața mea sută la sută obiectiv. Percep realitatea în timp real, fără întârzierile date de sinapse și axoni, de circuite neuronale, de oase și țesuturi musculare. În sfârșit, nu mai trebuie să reacționez, să iau decizii, să mă apăr sau să mă prefac. Adio, inimă năvalnică! La revedere, brațe îndărătnice! *Bye-bye*, ficat nebun!

Toată viața am fost închis în acest corp pe care, sincer, l-am chinuit. Am avut senzația ba că mă strânge, ba că-mi e prea larg, l-am băgat în tot felul de încurcături, iar el s-a încăpățânat să mă salveze din altele, a dus în cârcă toate gândurile mele inutile, s-a apărut cât a putut de cele care erau îndreptate împotriva lui și, tocmai când ne obișnuiseram cât de cât unul cu altul, uite că trebuie să ne despărțim. Țasta chiar e un divorț greu de trăit, mai ales că partajul e deja stabilit: corpul rămâne cu un sac de celule pe moarte, iar sufletul – cu această capacitate vremelnică de a percepe realitatea, dar și cu incapacitatea de a reacționa în vreun fel. Iar eu, pentru moment, sunt acest suflet. Atât mi-am mai rămas.

În câteva ore voi fi mort de-a binelea și cine știe ce va mai urma după. Probabil că aroma dulceagă a fostului meu corp, acum în descompunere, va atrage câteva *Sarcophaga* păroase, iar fiecare dintre norocoase va depune sute de ouă în fostele mele țesuturi, ca într-un ținut al făgăduinței pentru larve. Acestea nu vor întârzia să apară, după nici douăzeci și patru de ore făcându-se mari din carnea mea de fost alcoolic, apoi luându-și zborul și depunând alte sute de ouă fiecare, și tot așa până când nu va mai rămâne nimic din fostul meu corp.

Dar eu nu am atâta timp ca să spun tot ce ar fi de spus.

Mai sunt câteva ore până când această rămășiță esențială a fostului meu *eu* va dispărea și ea cu totul. Sufletul. Spiritul. Psyche. Anima. Oricum i s-ar spune, uite că îi supraviețuiește câteva ore corpului. De unde știu că sunt câteva ore? Nu știu. Mi-e pur și simplu clar că în curând voi dispărea cu totul. Poate că, totuși, există o lume de apoi. Nu în sens religios, niciodată n-am crezut în predicile găunoase ale preotului Makalu. Nici în sens fizic, nu cred că mai putem avea o nouă dimensiune după ce o lăsăm pe aceasta, pământescă, pradă larvelor de *Sarcophaga*. Și totuși... Poate că există ceva. E prima oară când afirm lucrul ăsta fără emoție, complet detașat de ceea ce atunci când eram viu numeam cu atâta ardoare „speranță“.

Spun ce am de spus aici, în interiorul psyche-ului meu, pentru mine și doar pentru mine. Poate că, cine știe cum, mentalul colectiv, această Gaia care suntem cu toții, va face într-o zi ca gândurile mele să prindă viață în mintea vreunui scriitor care va găsi o cale de a pune pe hârtie aceste cuvinte nescrise.

Așadar, 12 iulie.

Inexplicabila diferență de temperatură.

Știrile îmbrățișează acest fapt meteorologic ca pe un subiect suficient de nou și de ușor de înțeles încât să țină

audiența captivată o vreme. Și totuși, un jurnalist încă entuziasat plasează în fluxul de știri și o informație împachetată în cuvinte exuberante: anunță că, printr-o hotărâre a proaspătului ales primar Hugo, susținut de un consiliu local „tânăr și efervescent“, „privind către viitor“, „le oferă tinerilor arretieni un nou spațiu pentru a-și afirma independența și a-și exprima creativitatea“, „într-o evidentă încercare de a pune Arretul pe un nou drum“, cu speranța la o „revitalizare a vieții academice“. Pe scurt, vechiul azil de bătrâni, ocupat în proporție de doar 38%, urmează să fie transformat în cămin studențesc, în contextul în care Universitatea din Arret își dorește să crească numărul de studenți.

Sunt multe de zis aici, inclusiv că 12 iulie a picat într-o zi de luni. Dar pentru a înțelege ceea ce avea să urmeze, e importantă și observația că în rândul celor peste treizeci și trei de mii de arretieni exista deja, ca peste tot în lume, o tensiune între generații. Eu nu m-am simțit atins de ea, întrucât părinții mei au plecat să muncească în Etram (un oraș mare, de pe malul mării) când eram mic și am fost crescut de bunica. O femeie extraordinară, pe care am iubit-o cât pentru ambii părinți. S-au mai interesat și ei de mine din când în când, dar nu i-am văzut niciodată. Nici măcar n-am reușit să-i urăsc pentru că m-au părăsit.

Cum nu mă simt nici tânăr, nici bătrân, am putut să privesc din exterior tot conflictul arretian dintre generații, să analizez tensiunea asta ca pe o emoție străină, aproape la fel de clar cum îmi văd acum corpul rigid, din care se scurg ultimele picături de viață.

Dar să revin la știrea cu pricina. Merită subliniat și felul în care a fost formulată, singurul lucru care înclina balanța spre bătrâni fiind clișeele de limbaj. Tonul și intenția erau cu totul și cu totul de partea tinerilor, poate involuntar, poate fusese o eroare a persoanei care se ocupa de PR-ul

primăriei. Sau o fi fost excesul de zel al unui redactor începător de la ArreTV, dar parcă mai contează, când Titanicul se scufundă, dacă e cu adevărat titanic! Ceea ce este obligatoriu de adăugat aici e că persoanele în vârstă din oraș erau deja iritate de intențiile afișate de primarul Hugo după câștigarea alegerilor, unele semnificativ diferite față de promisiunile din timpul campaniei electorale.

Cea dintâi măsură de după câștigarea alegerilor a fost de a anula gratuitatea călătoriilor cu mijloacele de transport în comun pentru oamenii în vârstă. „Bătrânii trebuie să înțeleagă că o viață sănătoasă înseamnă mișcare – la orice vârstă!“, spusese primarul Hugo la conferința de presă care urmase deciziei, iar această afirmație, poate pentru că îl conținea acolo pe „trebuie“, poate pentru că includea un adevăr greu de recunoscut și încă și mai greu de pus în practică, sau poate pentru că fusese rostită fără nici un pic de diplomație, enervase zdravăn o parte din opinia publică, chiar mai mult decât măsura anulării gratuității în sine, făcându-i chiar și pe cei care nu se simțeau așa de bătrâni, dar nici dornici de mișcare, să ezite în a susține hotărârea.

Beneficiarii fostei gratuități s-au revoltat, cei mai vocali fiind chiar cei care votaseră cu ceva timp în urmă acordarea acesteia, pe vremea când primăria era în mâinile lor. Stârnită de aceștia, în frunte cu populistă Mauna K, lidera opoziției față de primarul Hugo, întreaga populație în vârstă a trecut de la mormăitul nemulțumit în barbă la un ton ceva mai ridicat, în public.

Măsura a avut parte însă și de o mișcare de susținere. Nucleul acesteia a fost constituit din adepții joggingului, care împânzeau dimineața și seara parcul orașului, abonații sălilor de fitness, toți cei pasionați de mișcare și sport. „Da, poate c-a fost cam neglijent în exprimare, dar decizia în sine e bună, e vorba despre sănătatea noastră și a părinților